

UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE I FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I GJEOGRAFISË

PROGRAMI I LËNDËS
Drejtimi : GJEOGRAFI

TITULLI I LËNDËS

GJEOPOLITIKA REGJIONALE BASHKËKOHORE

<i>Pedagogu:</i>	Prof.dr. Eqerem YZEIRI
<i>Ngarkesa:</i>	6 ETCS
<i>Lloji i lëndës:</i>	e detyrueshme
<i>Programi i studimit:</i>	Master Profesional Mësuesi - Gjeografi
<i>Viti/semestri:</i>	I/II

Shkurtesë: Gjeopolitikat si koncept u zhvilluan në Evropë vonë në shekullin XIX, duke iu referuar trendeve, duke shprehur balancat e fuqive në aspektet e trajtimit kryesisht të kolonive apo të konflikteve. Këtu e kanë burimin edhe një sërë teorish gjeopolitike “The geographical Pivot of History”, “Hartlandi” të Mackinder-it, Rimland-it, gjeopikëpamjet e Karl Haushoferit etj pikëpamje të ditëve tona. Në trajtimet e zhvillimeve gjeopolitike të Europës pas Lustës II Botërore dhe sidomos pas viteve '90 do të nisemi nga konsiderata e mendimit të shprehur nga Oxford university “Influenca e gjeografisë në karakterin e politikave të një shteti, të historisë së tij, institucioneve dhe veçanërisht të relacioneve me shtetet e tjera”. Evolucionin e Europës nga një hapësirë e fragmentarizuar në një hapësirë të ndarë Lindje-Perëndim deri në një hapësirë të bashkuar do të jetë objekt i trajtesave në këtë cikël leksionesh. Pozita gjeografike e Europës si hapësirë mesdhetare, kontinentale, nordike ka kushtëzuar edhe gjeopolitikat e shteteve apo komuniteteve europiane të pas luftës së dytë botërore.

NR	TEMAT E LEKSIONEVE
1	Objekti i Gjeografisë Politike. Momentet kryesore në zhvillimin e Gj. Politike, dukuritë e sotme
2	Gjeografia Politike dhe Gjeopolitika relacionet ndërmjet tyre. Problemet aktuale gjeopolitike ndërkombëtare
3	Tiparet dhe karakteristikat e shtetit. Forcat centrifuge dhe centripete, sipërfaqja dhe pozicioni i shtetit, dimensionin, federalizmi, autonomia lokale, shtetet kuzhinete, të fragmentarizuar, gatëay, pozicioni strategjik etj
4	Tiparet dhe karakteristikat e kombit, pakicat kombëtare, problemet nacionale dhe zgjidhja e tyre
5.	Koncepti gjeografik mbi “kufijtë”, klasifikimi fiziko-gjeografik, human dhe ideologjik i kufijve, kompleksiteti i problematikës së kufijve, kufijtë arbitrarë, kufijtë etnikë, ekonomikë dhe ideologjikë
6	Gjeografia e ujrave territorialë, funksionet e tyre. Platforma kontinentale, përcaktimi i kufirit të ujrave territorialë, liria e hapësirave qiellore.

7	Popullsia si elementi themelor i shtetit
8	Problemet e planifikimit familjar dhe zgjidhja e çështjeve globale
9	Gjeografia e ndarjeve administraive, faktorët që e kushtëzojnë atë
10	Gjeografia e preferencave politike
11	Zhvillimi i mozaikut elektoral dhe brezave të kulturës politike në Shqipëri
12	Burimet dhe fuqia e shtetit, probleme bashkëkohore
13	Organizatrat dhe organizmat ndërkombëtare, raporti i tyre me shtetet pjesëmarrëse në to (Rasti Shqipëria)
14	Orë në dispozicion (mund të ftohet ndonjë lektor për një problem të caktuar)

PLANI I ORËVE PRAKTIKE

NR	TEMA E SEMINAREVE DHE PUNËVE PRAKTIKE
1	Momentet kryesore në zhvillimin e gjeografisë politike nga antikiteti në ditët tona
2	Konceptet gjeopolitike, kontributi i Ratcellit etj, deformimi i gjeopolitikës nga nazistët në periudhën midis dy luftërave botërore. Problemet e sotme gjeopolitike
3	Diskutim rreth problematikës së shtetit
4	Punë praktike rreth formave dhe madhësisë (sipërfaqësore) të shteteve
5	Diskutim rreth problematikës së kombit, minorancave kombëtare etj
6	Diskutim rreth problematikës së kufijve dhe zgjidhjes së tyre
7	Punë praktike rreth llojeve të ndryshme të kufijve
8	Problematika aktuale e ujërave territorial
9	Popullsia si elemeti më i rëndësishëm në nocionin dhe veprimtarinë e shtetit
10	Punë praktike rreth popullsisë
11	Problematika e gjërë e ndarjeve administrative, eksperiencia botërore dhe ajo e vendit tonë
12	Mbi mozaikun elektoral
13	Punë praktike rreth mozaikut elektoral shqiptar
14	Bashkëbisedim përfundimtar

FORMA E KONTROLLIT DHE VLERËSIMIT

Vlerësimi përfundimtar do të bazohet në shumën e pikëve të fituara nga punimi individual, nga pjesëmarrja në diskutime (seminare) dhe nga testi përfundimtar dhe (Esse-ja). Pikët konvertohen në nota.
Frekuentimi i orëve teorike dhe praktike është i detyrueshëm në masën 75 %.

LITERATURA:

1. E. Yzeiri: Gjeografia Politike, Tiranë, 2005
2. E. Yzeiri: Gjeografia Politike e Shqipërisë në Tranzicion, Tiranë, 2002
3. M.I.Glassner: Political Geography, 1998
4. E. Çabej: Shqipëria midis Lindjes dhe Perëndimit, Tiranë 1994
5. D.S.Rugg: Reconstructing the Balkans (a geography of the Neë Southeast Europe), 1996
6. Bill Klinton: Ne luftën Ju paqen, Tiranë, 1999
7. A.Plasari: "Orient apo hije nga Oksidenti), Tiranë, 2001

8. Materiale nga interneti që kanë të bëjnë me zhvillimet e sotme në Ballkan dhe Europë
9. Gjeopolitika, UMB, nr 1,2-2008

MIRATOI

**Përgjegjësi i Departamentit
Prof.Dr. Romeo HANXHARI**

Tiranë, 2016